

Sinsi bir tehlike: Gaflet

Gaflet, genel olarak; uyanık olmama, habersiz olmak, farkına varmama hali, mühimsememek, terketmek, dalgınlık, dikkatsizlik, yanılma, ihmal etmek, nefsin arzusuna uymak, zamanın boş ve lüzumsuz işlerle heba edilmesi gibi manalar taşımaktadır. Dini terim olarak da, insanın aslî vazifesi olan Allah'a karşı itaat ve ibadetini terk edip, dünyanın lüzumsuz, fânî işleriyle meşgul olarak, Allah'ı ve ahireti unutmak manasına gelmektedir.

Gaflet, inanan, mü'min olan insan için büyük bir tuzak alanı gibidir. Suyun buhar, sıvı ve buz halleri gibi gafletin de çok mertebe ve dereceleri vardır. Küfür yani Allah'ı inkâr bir gaflet-i mutlaka olduğu gibi, ibadetlerdeki eksiklikler de bir gaflettir. İnsan dünyaya daldıkça gaflet kalınlaşır. Kalınlaşan bu gaflet ise insanın ebedî saadetinin en büyük düşmanıdır. Gaflet âdeta sinsi bir hastalık gibidir. Günahlar gafletin sivri başlarıdır. Nasıl ciğerdeki sinsi bir hastalık deride çıban şeklinde tezahür ediyor ise, gaflet de günah ve fıkş şeklinde kendini göstermektedir. Bu sebeple, mü'min için büyük bir tehlike olan gaflet, imanın tesirini kıran, ibadetin huşuunu bozan çok sinsi bir düşmandır. Hedefi, imanı kalpten atmaktır. Âdeta dalaletin eşiği veya kapısı gibidir. Gafleti besleyip büyüten; ülfet, ünsiyet, tembellik, dünyevî meşgale, iman zayıflığı gibi dünyaya çağırın şeylerdir. Bunlar kökten tedavi edilmedikçe, gaflet kanseri de tedavi edilemez.

Asrımızın âlimi ve en büyük mütefekkeri Üstad Bediüzzaman Hazretleri de Risale-i Nur'da gafleti büyük bir tehlike olarak göstermiştir. Gaflet saikasıyla fıkş ve sefahatin, ardından da dalâletin geleceği tehlikesine dikkat çekmiştir. Üstad Bediüzzaman Hazretleri, "Azamet ve kibriya ve nihayetsizlik noktasında, ya gaflete veya mâsiyete veya maddiyata dalmak sebebiyle darlaşan akıllar, azametli meseleleri ihata edemediklerinden, bir gurur-u ilmî ile inkâra saparlar ve nefyederler. Evet, o mânen sıkışmış ve kurumuş akıllarına ve bozulmuş ve mâneviyatta ölmüş olan kalblerine, çok geniş ve derin ve ihatalı olan imanî mes'eleleri sığdıramadıklarından, kendilerini küfre ve dalâlete atarlar, boşulurlar"¹ tespitiyle akılları darlaştıran, ufukları karartan gaflet tehlikesine karşı daima teyakkuzda kalmamızı ikaz edip, izalesi için de çok tesirli çareler sunmuştur. Risale-i Nur bu tesirli ilaç ve çarelerle doludur. Mesela; "Hidayet ve dalâlette insanların dereceleri mütefavittir, gafletin mertebeleri de muhtelifdir. Herkes her mertebede bu hakikati tamamıyla hissedemez. Çünkü gaflet, hissi iptal ediyor. Ve bu zamanda öyle bir derecede iptal-i his etmiş ki, bu elfm elemin acısını ehl-i medeniyet hissetmiyorlar. Fakat hassasiyet-i ilmiyenin tezayüdüyle ve her günde otuz bin cenazeyi gösteren mevtin ikazatıyla o gaflet perdesi parçalanıyor"² diyen Üstad Bediüzzaman Hazretleri, gafletin izalesinin en tesirli bir çaresinin

“ölüm” hakikati olduğuna parmak basıyor ve diyor ki: “yani ölümünü düşünüp, dünyanın fânî olduğunu mülahaza edip, nefsin desiselerinden kurtulmaktır.”³ Bir başka tesirli çare de, “iman-ı tahkikinin kuvvetiyle ve marifet-i Sanii netice veren masnuattaki tefekkür-i imaniden gelen lemeat ile bir nevi huzur kazanıp Halık-ı Rahimin hâzır, nâzır olduğunu düşünüp, Ondan başkasının teveccühünü aramamaktır.”⁴ Hem “Ey nefis! Az bir ömürde hadsiz bir amel-i uhrevî istersen ve herbir dakika-i ömrünü bir ömür kadar faydalı görmek istersen ve âdetini ibâdete ve gafletini huzura kalbetmeyi seversen, Sünnet-i Seniyyeye ittibâ et”⁵ ifadeleriyle ise, gafletin izalesi için en tesirli çarelerden birinin Sünnet-i Seniyye yani Peygamber Efendimizin (asm) yoluna ittibâ etmek olduğunu söylemektedir. Bunların yanı sıra, hastalık ve musibetlerin de gafleti def edeceğini belirtmektedir.

En mühim ve büyük meselesi “Cehennemden kurtulmak” olan insanı, maalesef Cehenneme doğru götüren gafletin ve bilhassa mü’min insanların gaflete düşmesinin en temel sebebi ise, Risale-i Nur’da sıkça bahsedilen galat-ı histir, yani his aldanması ve yanılmasıdır. Bu yüzden, insan dünyayı daimi, kendisini de lâyemut yani ölümsüz zannetmektedir. Bu histir ki, gafleti başımıza belâ etmiştir. Evvelâ galat-ı hisle başlayan sonra gafletle devam edip Allah muhafaza dalâlete kadar giden dehşetli bir yol her an önümüzdedir. Bundan kurtulmak için ise; en tesirli çareleri Kur’ân-ı Hakîm’in eczanesinden bizlere sunarak, iman-ı tahkikîyi ve mana-yı harfî bakışını kazandıran, yani her şeyde rahmetin izini, yüzünü, gözünü görmemizi sağlayan Risale-i Nur’u mutlaka hayatımıza hayat ve rehber yapmalıyız.

Dipnotlar:

1-Şuâlar 171, 2-Lem’alar 300, 3-age.396, 4-age.397, 5-Sözler 582